

Not 7

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 22 februari 2021 följande beslut (mål nr 4238-20).

Bakgrund

1. Omsättning av tjänster är som huvudregel mervärdesskattepliktig. Från skatteplikt undantas emellertid omsättning av försäkrings- och återförsäkringstjänster.

2. *Nomor AB* bedriver verksamhet avseende skadedjursbekämpning och tillhandahåller bl.a. en tjänst som efterfrågas av försäkringsbolag. Bolaget ansökte om förhandsbesked för att få veta om den tjänsten omfattas av undantag från skatteplikt för försäkrings- och återförsäkringstjänster. Av ett till ansökningen bilagt avtal, benämnt återförsäkringsavtal, framgår följande.

3. Bolaget åtar sig att utföra tjänster avseende sanering av skador orsakade av bl.a. skadedjur och hussvamp på fastigheter som är försäkrade av försäkringsbolaget mot en fast årlig premie som betalas i förskott. Avtalet löper under två år om det inte förlängs. Bolaget ska månadsvis rapportera alla uppkomna skador till försäkringsbolaget med kostnads-specifikation för varje uppdrag. Premien regleras årligen enligt konsumentprisindex. Tillkommande och avgående antal försäkringar regleras löpande och premien justeras i motsvarande mån.

4. I ansökningen uppgav bolaget att skadestatistik sammanställs för försäkringsstocken varje år och att premien vid behov kommer att justeras inför kommande år för det fall att någon av bolagets kunder haft ett stort antal inträffade försäkringsfall.

5. Skatterättsnämnden fann att tillhandahållandet inte omfattas av undantag från skatteplikt. Enligt Skatterättsnämnden framstår tillhandahållandet som en form av abonnemang på skadesaneringstjänster när behov därav uppstår, för vilket ersättningen justeras årligen utifrån faktiska kostnader, och inte som ett återförsäkringsåtagande med övertagande av risk.

Yrkanden m.m.

6. *Nomor AB* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska ändra Skatterättsnämndens förhandsbesked och förklara att bolagets tjänst enligt återförsäkringsavtalet omfattas av undantag från skatteplikt och anför följande. Premiesättningen var inte korrekt beskriven i ansökningen om förhandsbesked. Premien justeras i enlighet med konsumentprisindex och den höjs inte årligen utan omförhandlas i samband med att en ny avtalsperiod börjar. Detta framgår av återförsäkringsavtalet.

7. *Skatteverket* anser i första hand att förhandsbeskedet ska undanröjas och ansökningen avvisas eftersom bolaget har ändrat en förutsättning som Skatterättsnämnden lagt till grund för sin bedömning. I andra hand anser Skatteverket att förhandsbeskedet ska fastställas.

Skälen för avgörandet

8. En grundläggande förutsättning för att ett förhandsbesked ska meddelas är att de faktiska omständigheter som beskedet ska grundas på är tillräckligt klarlagda. Det är sökandens sak att se till att beskrivningen av dessa omständigheter är så fullständig att den kan ligga till grund för ett förhandsbesked (RÅ 2005 ref. 80). I detta ligger också att sökandens beskrivning inte får innehålla motstridiga uppgifter (HFD 2019 not. 7).

9. Av EU-domstolens praxis framgår att en försäkringstransaktion kännetecknas av att en försäkringsgivare åtar sig att, mot förskotts- betalning av en premie, tillhandahålla försäkringstagaren den prestation som parterna kom överens om när avtalet ingicks, för det fall att försäkringsfall inträffar. Själva kärnan i en försäkringstransaktion är att den försäkrade skyddar sig mot risken för ekonomiska – ovissa men potentiellt omfattande – förluster, mot betalning av en – viss men begränsad – premie. Premien ska fullständigt befria den försäkrade från den täckta risken. (Mapfre asistencia och Mapfre warranty, C-584/13, EU:C:2015:488, punkterna 28, 42 och 43.)

10. Försäkringspremien ska alltså betalas i förskott och den ska fullständigt täcka den risk som försäkringen avser. Det innebär att försäkringsavtalet inte får ge försäkringsgivaren rätt att under löpande avtalsperiod justera premien med hänsyn till under perioden inträffade försäkringsfall. För att göra en bedömning av om ett tillhandahållande utgör en försäkringstjänst krävs därför information om hur premiesättningen går till.

11. Bolaget har i sin ansökan om förhandsbesked, såvitt gäller premiesättningen för senare perioder, uppgett att skadestatistik sammanställs för försäkringsstocken varje år och att premien vid behov kommer att justeras inför kommande år för det fall att någon av bolagets kunder haft ett stort antal inträffade försäkringsfall. Denna omständighet har Skatterättsnämnden lagt till grund för sin bedömning. I Högsta förvaltningsdomstolen har bolaget påpekat att detta inte är en korrekt beskrivning av premiesättningen. Beskrivningen av omständigheterna har alltså ändrats i förhållande till den beskrivning som lämnats inför Skatterättsnämndens prövning (jfr HFD 2018 not. 18).

12. Förhandsbeskedet ska därför undanröjas och ansökningen avvisas.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen undanröjer Skatterättsnämndens förhandsbesked och avvisar ansökningen.

I avgörandet deltog justitieråden *Jäderblom*, *Knutsson* (skiljaktig), *Nymansson*, *Bull* och *Baran*. Föredragande var justitiesekreteraren *Monika Knutsson*.

Justitierådet *Knutsson* var skiljaktig och ansåg att målet borde ha återförvisats till nämnden för ny handläggning och att beslutet från och med punkt 11 borde ha utformats på följande sätt.

11. Bolaget har i sin ansökan om förhandsbesked uppgett att skadestatistik sammanställs för försäkringsstocken varje år och att premien vid behov kommer att justeras inför kommande år för det fall att någon av bolagets kunder haft ett stort antal inträffade försäkringsfall. I Högsta

förvaltningsdomstolen har bolaget påpekat att detta inte är en korrekt beskrivning av premiesättningen och med hänvisning till försäkringsavtalet förtydligat att premien justeras i enlighet med konsumentprisindex och omförhandlas i samband med att en ny avtalsperiod börjar.

12. Skatterättsnämnden har lagt uppgiften i ansökningen till grund för sin bedömning trots att den inte stämmer med vad som anges i det till ansökningen bilagda återförsäkringsavtalet. Som framgått är frågan om hur premiesättningen går till av avgörande betydelse för bedömningen av om ett tillhandahållande utgör en försäkringstjänst. Skatterättsnämnden borde därför antingen ha gett bolaget tillfälle att förklara hur premiesättningen går till eller avvisat ansökningen eftersom underlaget för nämndens bedömning innehöll till synes motstridiga uppgifter.

13. Förhandsbeskedet ska därför upphävas och målet visas åter till Skatterättsnämnden för ny handläggning.

Skatterättsnämnden (2020-06-15, *Harmsen Hogendoorn, ordförande, Pettersson, Bohlin, Fored, Olsson, Sandberg Nilsson och Tunudd*):

Förhandsbesked

Nomor AB:s tillhandahållande enligt avtalet omfattas inte av undantag från skatteplikt.

Skatterättsnämndens bedömning

Nomor AB (Bolaget) vill veta om tillhandahållandet enligt återförsäkringsavtalet omfattas av undantag från skatteplikt enligt 3 kap. 10 § mervärdesskattelagen (1994:200, ML).

Bolaget åtar sig att utföra tjänster åt försäkringsbolaget, på ett större antal fastigheter vars ägare tecknat försäkring hos försäkringsbolaget, om fastigheterna drabbas av skada. Åtagandet regleras i ett separat avtal med specifika villkor som prissätts och faktureras separat. Även om det finns andra överenskommelser mellan parterna rörande situationer som inte träffas av det omfrågade avtalet ser Skatterättsnämnden inget hinder mot att pröva frågan om skatteplikt för nu aktuellt tillhandahållande.

EU-domstolen har uttalat att en försäkringstransaktion kännetecknas av att en försäkringsgivare åtar sig att, mot förskottsbetalning av en premie, tillhandahålla försäkringstagaren den prestation som parterna kom överens om när avtalet ingicks, för det fall försäkringsrisken förverkligas (Card Protection Plan Ltd, C-349/96, EU:C:1999:93).

EU-domstolen har även uttalat att en återförsäkringssituation består i att en försäkringsgivare ingår avtal och åtar sig, mot betalning av en premie och inom de ramar som anges i avtalet, överta en annan försäkringsgivares skulder som följer av förpliktelser enligt de försäkringsavtal som denne ingått med sina försäkringstagare (Swiss Re Germany Holding, C-242/08, EU:C:2009:647, p. 38).

Av ingivet avtal framgår att Bolaget ska utföra tjänster avseende sanering av skadedjur, hussvamp samt sent upptäckt dödsfall. Bolaget står för belopp upp till 50 000 kr om utbyte eller reparation av fastigheten krävs. Skador som uppskattas överstiga detta värde regleras och bekostas

av försäkringsbolaget. Bolaget är skyldigt att rapportera utförda uppdrag till försäkringsbolaget och ska i första hand använda dettas underentreprenörer. Bolaget ska månadsvis rapportera status med kostnads-specifikation för varje uppdrag till försäkringsbolaget och dess årliga ersättning kommer vid behov att justeras inför kommande år för det fall någon av Bolagets kunder haft ett stort antal inträffade försäkringsfall.

Enligt Skatterättsnämndens mening innebär Bolagets åtagande enligt återförsäkringsavtalet inte att Bolaget tillhandahåller försäkringsbolaget en återförsäkringstjänst i mervärdesskattehänseende. Tillhandahållandet framstår enligt Skatterättsnämndens mening i stället som en form av abonnemang på skadesaneringstjänster när behov därav uppstår, för vilket ersättningen justeras årligen utifrån faktiska kostnader, och inte ett återförsäkringsåtagande med övertagande av risk. Skatterättsnämnden anser att Bolagets åtagande enligt återförsäkringsavtalet därför inte omfattas av undantag från skatteplikt enligt 3 kap. 10 § ML.